

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: KRŠKO.

Naslov za dopise: »Naprej«, Krško.
Ček rač. št. 11.959.

NAPREJ

Stane mesečno 20 Din,
za inozemstvo 30 Din.

Oglasi: prostor 1×87 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so pošt. proste.

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Letnik V., šte. 33.
Četrtkova številka »Napreja«
izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasilo Kmeto-delavske zveze.

Stane letno 48 Din, — mesečno 4 Din.

Socialistična Orjuna.

Odkar je laško delavstvo nasedlo na fašistovski limanice, upajo posamezni demagogi tudi podrugod vzbuditi med delavstvom pretepaško žilico, organizirati razne orjune in na ta način prepričati naraščanje zavednosti delavstva. Kajti znano je, da pretepači nimajo ne časa ne veselja za frezno organizacijsko delovanje, na drugi strani pa, da imajo tudi poštenjaki precej nagnjenja do nasilne obrambe pred krivico. Zgodovina svetovne vojne nam to dovolj jasno kaže, kajti lopovi, ki so vojno uprizorili, so sedeli lepo doma, v boj in smrt so šli nevedni poštenjaki, ki so se dali zapeljati od lopovov, da so sovražili „sovražnike“ (prav tako nevedne poštenjake), da so streljali nanje in da so tudi sebe nastavljali krogam — vse to zaradi krivic, ki jih niso zagrešili poštenjaki ne na tej ne na oni strani, pač pa gospodje posvečeni in neposvečeni lopovi na obeh straneh. Ker so se dali nahujskati na vojno tudi socialisti, zato je nastala med njimi kriza, zato še danes ni mogoče zblizati levičarje in desničarje. Levičarji sovražijo desničarje, ker so šli na vojno, namesto da bi jo preprečili v smislu svojih protimilitarističnih sklepov. Desničarji pa sovražijo levičarje iz istega vzroka, češ, da so teroristi in da njih terorizem tudi ni nič drugega nego militarizem. Krivi pa niso ne eni ne drugi, krivi so samo njih voditelji, ki znajo tako lepo govoriti o antimilitarizmu in o antiterorizmu, kar je eno in isto, ki pa takrat, kadar gre za njihove interese, takoj pozabijo na antimilitarizem in enako na antiterorizem in začnejo propagirati „sveto vojno“ proti „sovražnikom“.

Po socialističnem programu moramo biti proti vsakemu nasilju. Pamet se ne da meriti s palico. Resnice ne moreš dokazati s pestjo. Industrije in blagostanja ne moreš dvigniti s kanoni. Naša himna, ki jo pojejo levičarji in desničarji enako, pravi, da „naj robstva moč razbije duha meč“, po domače: z meči svojega duha bomo razbili moč kapitalističnega robstva.

Čim bolj globoko je kdo spoznal socialistični program, tem bolj je uverjen, da je treba kar najbolj pospeševati delavsko izobrazbo.

Tisti pa, ki se boje delavske kontrole, se boje tudi delavske izobrazbe. Ker pa hočejo kazati, da imajo tudi delavce za seboj, ustanavljajo razne posebne organizacije, ki naj jim služijo za stafažo, ki naj pa obenem članstvo in tudi druge ljudi zapeljejo v kakšne pretepe, ali pa vsaj proč od izobraževalnega dela.

Orjuna je nastala na ta način in mnogo nezavednih je polovila, čeprav ni mogla doseči tistega sijaja in moči kakršnega si je želela po fašistovskem vzoru. Naše ljudstvo pozna fašizem kolikor toliko, zato ni šlo na ta lim. Kapitalizem pa ne miruje. Česar ni dosegel z „narodno“ Orjuno, to upa doseči s socialistično.

„Svoboda“ je začela komaj po malem dihati, odkar se je iznebila zarjanskega tajnika, ki je bil v svojem buržujskem mišljenju

tako odkrit, da se je celo izrazil za nasprotnika razrednega boja. Podružnice, kar jih je živelo, so začele z misliti na skupno, enotno delovanje, kar je kazalo, da bo novo delegacijsko zborovanje pričetek novega živahnjšega razdobja. Posebno telovadni odseki so kazali lep razvoj. Pa si zmisli dr. Korun, „socialistični“ pravni zastopnik kapitala, da bi to ne bilo dobro, in ustanovi s pomočjo svojih političnih pristašev drugo, posebno, toda za nevedneže bolj privlačno organizacijo z dvojnimi imenom: za pretepače se imenuje „Udarniki“, za resnejše sodruge pa „Udruženje delavskih rediteljev“. Na obe imeni se vjema kratica „UDR“.

Mladina ima posebno veselje z uniformo. Znano je, koliko ljudi je pri Sokolu samo zaradi rdeče srajce in kako so morali klerikalci, če so hoteli pridobiti mladino za Orle, posneti isti krog, čeprav so ga prej proglašali za brezverskega. Kjer manjka ideje, tam je treba z uniformo zedinjevati. Koliko je tako zedinjenje vredno, bo razumel vsak, kdor se spomni na grozote svetovne vojne, v kateri so si stali večkrat tudi taki sodruzi sovražno nasproti, ki so pred vojno delali in se borili skupno v isti tovarni rama ob rami. Uniforma je naredila iz enega Avstrijca, iz drugega pa Italijana, pobijala sta se torej samo radi uniforme.

Zdaj pa pomislite na to, da daje kapitalistična vlada fiste uniforme za vojake iz vašega žepa, iz vaših davkov. Prav tako daje podpore za Sokole, kadar so liberalci na vladi, za Orle pa, kadar so klerikalci. Ko so bili na vladi Kristanovi socialisti, so dobile podporo „socialistične“ gospodarske organizacije. Prav ta način je vpeljal dr. Korun pri svojih „socialistih“. V Ljudski tiskarni vladajo Korunovci. Ta tiskarna je draga, dobičke, ki jih nosi, plačujejo tisti, ki delajo in kupujejo njene izdelke. Iz teh dobičkov (neke vrste posrednih davkov torej) plačuje Ljudska tiskarna podporo svojim fašistom „Udarnikom“. Za enkrat so sklenili dati 15.000 Din.

Vlada že ve, zakaj daje za kanone, namesto da bi dala za šole, za bolnišnice, za uradna poslopja in stanovanjske hiše, za razvoj kmetijstva in industrije, za blagostanje državljanov sploh. Vlada pravi, da daje za obrambo domovine in kdor tega ne verjame, je hujskač. Dr. Korun tudi ve, zakaj daje za „Udarnike“ namesto da bi dal za „Svobodo“ za izobrazbo, za tisk itd. On pravi, da daje za socializem, in kdor tega ne verjame, je hujskač.

V zavednosti je naša moč. Res je treba precej vedeti, da razumeš vse te intrige, vendar proletarijat se je mnogo naučil v tej vojni in po vojni, danes vemo precej točno, kaj je socialpatriotizem!

Socializem je nekaj lepega, dobrega, vzvišenega. Nič takega se pa ne da doseči brez truda. Potrudi se tudi ti, da zmaga čimprej ta vzvišena ideja. Iz sebičnosti delaj nesebično za socializem, ki bo rešil vso človeško družbo in z njo tudi tebe. [„Socializem in vera“]

Kmet in hudič.

[Ostalo še od zadnjic.]

Pametnejši si znajo vselej pomagati. Dominus vobiscum še nikoli ni kruha stradal, et cum spiritu tuo pa že velikokrat.

Zato nikar ne hodi v zvezo s preveč pametnimi, če ne maraš dobiti pri delu prevelikega pri jelu pa premajhnega kosa.

Ali poznaš pravljico, kako je kmet goljufal hudiča? V starih časih, ko pravijo, da so hodili hudiči še v človeški podobi po svetu loviti duše, se je eden namenil vjeti tudi kmeta. Toda kmet je bil prebrisan, ni se dal kar tako vjeti, zato je vstopil hudič k njemu v službo, da bosta več časa skupaj češ, enkrat ga bom že vjel. Ker pa hudiči baje nimajo želodca, ampak žive od samih idealov, jim ni treba nič jesti, zato sta sklenila, da bo hlapec delal ob svojem, jeseni bosta pa pridelek pošteno delila na polovico. „Kar zapišiva, da je zgornja polovica tvoja, spodnja pa moja.“ Dobro, si misli kmet, če me misliš tako neumno loviti, bom pa rajši jaz tebe vjel! Kmet je nasejal pšenico in jeseni požel zgornjo polovico, spodnjo pa prepustil hudiču. Ta je odšel s popolnoma praznimi rokami, vse leto je moral trdo delati, jeseni pa ni imel niti za par litrov vina, da bi bil šel v gostilne duše loviti. Vso zimo je premišljeval in spomladi je napravil novo pogodbo, po kateri mora biti zgornja polovica njegova. Dobro, pravi kmet pa naj bo!

Nasadil je po vsem polju sam krompir, jeseni pa je prepustil hudiču njegovo zgornjo polovico, sam pa pospravil bogato žetev.

Hudič pa še ni obupal, na vsak način je hotel ogoljufati kmeta in se je pogodil še za tretje leto hlapčevanja, samo toliko je zahteval naj kmet uvidi, da mu je delal dve leti zastoj in da naj mu za tretje leto prizna oboje, vrh in korenine. Kmet je bil tudi s tem zadovoljen, pridno sta orala in sejala, plela in okopavala, hudič je bil še posebno priden, ker si je mislil, da mu letos ne uide plačilo. Kmetu še niti delati ni bilo več treba, ker je prepridni hudič vse sam naredil v svoji požrešnosti. Jeseni pa je zopet vso vrednost spravil prebrisani kmet, ki vsi že veste, da je to leto rasla na njegovem polju sama koruza. Vsi ste to uganili, hudič je bil tako neumen, da se je dal še v tretjič ukaniti.

Kakor vsaka pravljica, tako ima tudi ta svoj pomen za resnično življenje, če si znamo izluščiti iz nje jedro. Seveda si je takoj treba izbiti iz glave pravega hudiča, tistega, ki nam ga slika naša ljuba sveta cerkev, tista, ki se skriva za § 122, češ, da branimo ljudem, da bi verjeli, kar hočejo. Na tistega hudiča se pravljica ne vjema. Pač pa se vjema na staroslovenskega hudiča. V staroslovenskem jeziku [in v drugih slovanskih jezikih še tudi dandanes!] pomeni namreč hudič revnega, siromašnega človeka, tistega, ki smo se ga zdaj navadili imeovati s tujo besedo proletarca.

Kmet pa tudi ne pomeni tistega, ki mora delati, če hoče da ga zemlja prehrani, ampak pomeni bogataša, kapitalista, tistega pač, ki mu ni treba več delati, ker mu naredo vse hudiči, hlapci, proletarci.

Kdor zdaj še enkrat premisli vso pravljico, jo bo razumel, kakor da bi jo sam doživel. Kolikokrat se je ta pravljica ponavljala v zgodovini, kolikokrat v naši dobi, ki je še ne štejemo v zgodovino, in kolikokrat se ponavlja zdaj, prav zdaj! V nedeljo pojde zopet par hudičkov vdimjat se za hlapca na kongres „zedinjenja“ proletariata s kapitalisti, zopet bodo sklepali pogodbo na polovico in zopet bodo ogoljufani enkrat za zgornjo, drugič za spodnjo polovico, če bodo pa hoteli oboje, bo sadil dr. Korun koruzo.

E, mnogo je še koruznega socializma. Pred par leti smo videli, kako so drveli hudički k socialistom, da si bodo delili, in kako so svoje prebrisane voditelje gonili v ministrstvo, „da bo imel proletarijat več moči in ugleda,“ sadove so pa poželi potem voditelji kapitalisti [pšenica]. Pa so šli še enkrat „na polovico,“ drli so skupaj za komunističnimi vodniki, izgovorili so si spodnjo polovico — sadove so pobrali zopet voditelji, kapitalisti [krompir]. Zdaj gredo še enkrat in zahtevajo oboje, vrh in

korenine, pa mislijo, da bodo gotovo mnogo pride-
lali, voditelje pa popolnoma ogoljufali — toliko
pametni pa niso, da bi se dogovorili tudi o semenu,
niti ne spomnijo se ne na koruzo, kakor da bi bila
samo pšenica in krompir na svetu...

Neumni naj ne hodi loviti pametne. Posebno
naj ne upa, da se bodo dali od njega ogoljufati,
narobe bo. Najprej se je treba otresti neumnosti,
spoznati je treba razločke med pšenico, krompirjem
in koruzo, potem je treba napraviti pogodbo, natanč-
no pogodbo, da bo določeno vse od oranja in
sejanja pa prav do setve in mlatve. Potem je treba
biti pri vsem delu zraven in gledati in paziti na
red. Potem je mogoče upati, da bo žetev pošteno
razdeljena. Hudički, pazite 12. avgusta na pogodbo,
na pravilnik — če ni boljše, da sploh ne greste s
kapitalisti češnje zobat...

Če nam smejo pomagati.

Trbovlje, 12. 8. 1923.

Danes so Trbovlje pod vtisom mrtvega veli-
kana in zdi se, kakor da bi bile v smrtni agoniji.
Na eni strani se šopiri moč Trbov. premogokopne
družbe, na drugi strani čaka izstradano in do kosti
izmožgano delavstvo. Ta dva orjaka se gledata iz
oči v oči kakor dva razjarjena petelina ter čakata,
kdaj bo bila ura odločilnega boja.

Za zaledjem pa že čaka diplomat tajne poli-
tike, tisti, ki zna tako umetno propagirati komunizem,
kakor je delal to na Dunaju Štefanovič pod
prisego. V Sloveniji je ta storil za proletarijat veliko
uslugo s tem, da je ustanovil enotno fronto delov-
nega ljudstva, seveda z namenom, da sebe reši
v narodni skupščini.

Ko je dovršil to veliko delo in je rešil prole-
tariat iz spon kapitalizma v eni državi, je šel v
drugo, da še tam podobno delo dovrši. Še pred
tem potovanjem se je bilo pa treba obrniti v Beo-
grad, da nabere zase in svoje pomočnike nekaj
financ. Brez podpore bi mu pomočniki gotovo ne
ostali zvesti. Ker je bil pa za njega samega položaj
pretežaven, si je iskal nekaj sotrudnikov, da v
Trbovljah ustanove radikalno stranko. Za prvi hip
je kar vpostavil odbornike, katerih imena so zna-
na: Miha Koren, Anton Suntajs, Franc Planinec,
Jurij Hacin (bivši župan), A. Zupančič, Ivan Zavo-
lovšek, Mirko Coukan, Franc Uhle, Rudolf Baloh,
Ivan Rems in Barcutini. Da ta tajni diplomat res
ne bi držal križem rok, je bilo prvo njegovo delo,
da vpostavi skupno z apostoli začasni program,
ki je bil v kolikor smo bili poučeni, le lokalnega
pomena.

I. Revizija zadnjega mezdnege gibanja.

II. Za nadure se povišajo mezde od 50 %
na 100%.

III. Potrditev izreka sodnega senata za opro-
stitev Monfreda.

IV. Ukinitev političnega preganjanja.

V. Dovoljenje povrnitve izgnancev iz občine.

VI. Izročitev delavskega doma in rudarskega
doma.

VII. Razpust sedanjega gerentstva in nadome-
stilo z radikalnim proponentom: proponent za ge-
renta Anton Suntajs.

Kratek čas za tem so apostoli že priredili
mision. Dne 17. marca so sklicali javni volilni shod
v gostilni Forte. Verne ovčice so se zbrale od vseh
strani v precejšnjem številu. Zgodila pa se je ne-
sreča. Ko se je prikazal glavni apostol M. K. na
balkonu Fortejeve hiše, je začelo grmeti, oblačno
je že itak bilo, deževalo je in se bliskalo, da je
kar žvižgalo mimo ušes. Vse se je preplašilo. Ov-
čice so zbežale v svoje domače hleve, misionar je
v hudi sili zbral skupaj le 36 pastirjev.

Polagoma se je vreme pomirilo. Diplomati je
nekoč izrazil, da je zmožen takega čudeža, da po-
žene iz Trbovelj vse tiste pastirje, ki bi mu hoteli
motiti čredo.

Da si utrdi svojo postojanko, je na temelju
programa, katerega je postavila skupščina za Trbov-
lje, namesto prve točke v Beogradu sposloval zad-
njo v tem oziru. Ker Miha Koren s svojim misio-
nom kot nosilec liste ni prišel do Beograda, mu je
diplomati v zaslugo podelil namesto A. Suntajsa
gerentsko službo, za kar smo mu trboveljski de-
lavci, še bolj pa ostali — burgarji — hvaležni, ker
smo komaj pričakovali spremembo gerentstva.

Da pa ne bi kar tako vse mrtvo in tiho osta-
lo v Trbovljah, kakor je zdaj, je 2. avg. novope-
čena radikalna stranka sklicala diskusijski sestanek
v gostilni Forte. Dnevni red je bil: stališče radi-
kalne stranke in mezdno gibanje rudarjev. Sklic
in otvoril je sestanek tajnik radikalne stranke, gosp.
Anton Suntajs, ki je podal kratko poročilo o stran-
ki. Potem je dal besedo gospodu Podbevšku, kateri
je podal izjavo, da je imela krajevna organizacija
NRS v Trbovljah sejo v nedeljo dne 29. julija.
Na njej so se razgovarjali o diskusijskem večeru,
na katerem naj se stavkajoče rudarje vpraša, če
dovole, da stopi NRS v boj s Trbov. prem. družbo.
Po njihovem mnenju bi bilo dobro, če bi kakšna
politična stranka ozir. organizacija sodelovala pri
mezdnih gibanjih.

Na to so vpadli medklici, da bi imela potem
stavka politično ozadje in bi nam vlada takoj na-
prtila na hrbet vojaštvo. Prav s ponosom se nato
oglasil g. Suntajs z medklicem: Dokler bo v Trbov-
ljah NRS, ne bo vojaštva. Pojavili so se različni
medklici, n. pr.: da je radikalna vlada vpostavila

zakon o zaščiti države. G. Podbevšek je odgovoril,
da zakon o zaščiti države ni delo radikalne temveč
demokratske vlade in je dokazoval, da so bili
poslanci različnih strank zastopani v narodnem
predstavništvu, katere stranke so bile smatrane kot
zastopnice delavstva iz Slovenije. S tem je hotel
dokazati samo, da ti gospodje le slepijo, da pa se
v resnici za interese delavnega ljudstva nič ne bri-
gajo.

Radi tega je ustanovljena NRS v Sloveniji, da
pa ne nameravamo nikakšne ustanovitve strokovne
organizacije, ker delavski razred ne smemo še bolj
razkrojiti, kakor je danes.

Za Podbevškom je govoril od nezavisnih
Weinberger, ki je opozarjal navzoče, naj ne nasedejo
raznim agitatorjem. Te besede si je A. Suntajs za-
beležil in Weinberger ga je opozoril, čemu si notira!
Suntajsovega odgovora nismo razumeli. Nadalje je
očital govornik Podbevšku, da je faliran socialpa-
triot, ki je bil nekoč celo urednik „Napreja“ in
ga je zmerjal direktno z besedo „faliran Bernot“.
Podbevšek na to ni nič odgovoril.

Nadaljeval je govoriti Podbevšek: da je NRS
pripravljena stopiti v akcijo mezdnege gibanja, če
ji delavstvo izreče zaupanje. Takšno ponudbo so
navzoči odločno odklonili z utemeljitvijo, da ne
moremo sodelovati z meščanskimi strankami (ker
nimamo pravega soc. programa, kakor „Zarjani“ ali
novi socialisti pri nas, kaj ne? Op. ur.) Neodvisni
Salomon je izjavil, da je stavkovno vodstvo že
interveniralo pri vladi in za preestitev inostranskega
kapitalista in je ta imela že ustrezno delavstvo.
Če bi imeli radikalni sploh namen pomagati delav-
cem, ne bi pošiljali Podbevška popraševati delavce
za dovoljenje. Besede ni ostal dolžan tudi Kolšek
(neodv.), ki pa se je strinjal s predgovornikom.

Končno dobi besedo še bivši izvoljeni komu-
nistični župan Hacin, ki je sedaj tudi radikalec in
začel razlagati o stavki l. 1920, o komunistu Peta-
koviču, ni pa imel sreče, da bi mogel obširneje
poročati, ker so pričeli zborovalci peti, da je bil
vsak govor onemogočen. G. Suntajs je k zaključku
bolestno izjavil, da se mu zdi le prežalostno, da
ob takšni stavki še prepevajo, nakar je sestanek
končal brez zaključka.

Takšen je razvoj, po osebah seveda, od komu-
nistične in nevtralne strokovne enotne fronte
delovnega ljudstva v Sloveniji pa do neodvisne in
radikalne stranke. Zadnja si je začrtala krasen
program, ki pa ga da samo tistim, ki njej zaupajo.
Trboveljski rudar, če ni bilo sreče še pri volitvah
v narodno skupščino, je bo pa nekaj vsaj še pri
občinskih volitvah. Morda bo g. Koren sedel za
daljši čas na občinski stolček, na katerega že dolgo
čaka kot „ekonomsko najzmožnejši človek“. Morda
bo imel pa tudi v tem oziru tajni diplomat srečo.

Navzoči opazovalec.

Pregled.

Stavko jadranskih mornarjev je preiskovala
posebna komisija, ki je prišla do zaključka, da de-
lavske plače ne zadostujejo niti za skromno življen-
je. In to vse zato, ker vlada parobrodniškim društvom
ne zviša — subvencije. Torej jim jo bodo najbrže
zvišali, namesto da bi paroplovbo po načrtu stavku-
jočega delavstva kratkomalo podržavili. Že več nego
dva meseca traja stavka, pa gospodje se nočejo
prepričati, da niso samo subvencije premajhne,
temveč tudi podjetniški profiti preveliki v razmerju
s tistim, kar dajejo svojim sužnjem.

Radič je pobeignil neznanu kam, baje pa na
Madžarsko. Vlada noče o tem nič vedeti. In še razne
skrivnosti so okrog tega. Pravosodni minister je
sedaj po njegovem begu podpisal akt o izročitvi
Radiča sodišču. Obenem je naročil policiji „naj ga
izsledi“.

Bolgarska Cankova vlada je v hudih stiskah,
ker se ji ne posreči ustanoviti koalicijo buržujskih
strank. Liga oficirjev in makedonstvujušči forsirajo
novo vlado pod generalom Lazarovim.

Cunov kabinet je v Nemčiji padel. Na njego-
vem mestu se je sestavil novi pod nemškimi narod-
njakarjem Stresemannom. Padeč Cunovega ministr-
stva je povzročila nezaupnica, ki so mu jo dali so-
cialni demokrati. Tudi ti so vstopili v novo vlado
in sicer v razmerju 4:12. Prevzeli so obnovo, no-
tranje ministrstvo, finance in pravosodje, obenem
imajo podkancelarstvo. Položaj je v Nemčiji res stra-
šen in inostranec si komaj sme lastiti pravico do
sodbe in obsodbe. Vendar je vprašanje, če je bilo
treba, da stopi nemška socialna demokracija v take
zveze z buržoazijo. Nam bi bila načelna doslednost
ljubša in v tako ministrstvo ne bi nikoli vstopili.

Novi nemški kancelar Stresemann je v svo-
jem nastopnem govoru izjavil, da se Nemčija z na-
siljem ne bo dala krotiti. Zavezniki ji morajo izro-
čiti zasedeno ozemlje in ji dovoliti nekaj odloga.
potem šele bo Nemčija zmožna poravnati svoje
obveznosti. Reparacijski komisiji so že sporočili, da
morajo začasno ustaviti dobave zavezniskim drža-
vam. — V Nemčiji delajo komunisti in drugi razbi-
jači krvave nemire, ki se jim pa nočejo tako posre-
čiti, kakor bi oni želeli.

Boljševiki sklepajo zvezo z nemškimi fašisti
in visokimi bivšimi oficirji. Svoja glasila dajejo
drug drugemu na razpolago, prirejajo pa že tudi
skupne shode. Nacionalistični listi pišejo, da nasto-
pajo komunistični govorniki na teh shodih, „kakor

da bi bili naši“. Dolgo časa so se Moskoviti hlinili,
predno so do konca pokazali, da so čisto navadne
izdajice proletarske internacionale.

Nasprotniki si ne upajo več pobijati socializem,
zato ne najdete v pravih kapitalističnih listih nika-
kih stvarnih napadov več, samo s tem nas pobijajo,
da smo v svojih lastnih vrstah tudi vzgojili kapita-
liste in da smo razcepljeni. Vsi ti „socialistični
voditelji“, ki imajo vsak svojo strujo in zaradi ka-
terih nam kapitalistični listi lahko očitajo, da smo
razcepljeni, so pa sodelovali z buržujskimi stranka-
mi in sodelujejo še zdaj: Kristan, Kocmur, Golouh,
dr. Korun — vsi so bili in so tam. Nevednemu de-
lavstvu pa pravijo, da so še socialisti in so sklicali
za 12. avgusta celo svoj kongres. Posamezniki so
se zedinili, pa hočejo, da bi se dal proletarijat od
tega zedinjenja zapeljati, da bi zopet verjel tistim,
ki so mu vzeli njegove milijone, pa mu hočejo
zdaj vzeti še tudi njegovo zavednost, da ne bi bil
zmožen sam voditi svoje organizacije. Javnih debat
v časopisih se najbolj boje in ko je stranka na
svojih kongresih sklenila o vsem pisati javno in
odkrito, so zagnali krik, da je to nesocialistično in
da zahteva to samo strankin tajnik, ki sploh ni zmo-
žen drugega dela nego „umazanega blatenja“. Pra-
vilnika ne marajo, pa tudi proti njemu si ne upajo
nastopiti, ampak zopet pravijo, da je pravilnik samo
tajnikov. Vse zato, da omajajo vero delavstva v
lastno moč in mu prikažejo vso stranko samo v
luči tajnikove osebe, ki je zato postavljen, da izvr-
šuje sklepe. Naša pokrajinska organizacija stoji na
temelju pravilnika in se prav nič ne ozira na nobeno
osebo, zato ji ni treba, da bi se imenovala po tej
ali oni osebi, nasprotno, če katerakoli oseba odpa-
de se pri nas prav nič ne izpremeni. Tudi če Ber-
not odpade, se ne bo nič izpremenilo, pravilnik bo,
ki nas bo družil, Korunovce, Kristanovce, Golouhov-
ce, Kocmurjevce in druge pristaše posameznih oseb
bomo pa vselej morali imenovati po osebah, ker
nimajo nič drugega stvarnega na sebi, nego delajo
kapitalizmu rešilno službo pod socialističnim imenom.
Da s Bernot ni tako „ostuden osebni napadalec in
blatilec“, kakor bi ga te osebe in njih pristaši radi
pokazali, za to je najboljši dokaz njegova knjižica
„Socializem in vera“, ki je sicer rezala in še reže
v živo, ki pa vendar ni našla pri vseh teh imenitnih
socialistih niti najmanjše obsodbe, še do danes ni
ne ta ne oni imel korajže napisati v svojem lističu
kaj proti njej, ampak jo je hotel z molkom ubiti. Le
stvarnih debat se tako boje vsi ti ljudje, in vse to
zato, ker bi stvarne debate privedle delavstvo tja,
kamor ga hoče privedi omenjena knjižica: k samo-
zavesti in k lastnemu presojanju, k širši in globlji
izobrazbi in k pravemu organizacijskemu sodelovanju,
kar je edina pot za ustvaritev socialistične družbe,
ki se je ti kapitalisti tako boje.

Dopisi.

V album več omladincem v Trbovljah. Ker
me napadate v „Glasu svobode“ z dne 9. avgusta
1923. št. 17, da teroriziram proletarsko mladino, vam
odgovarjam javno. Povedati moram resnici na ljubo,
da tako, kakor vzgajate otroke, jih boste pripeljali
v popolno anarhijo. Ko ste jih zbrali k prvi vaji,
ste jih naučili izzivati s „socialpatrioti“ in raznimi
drugimi priimki. Na prvi hip, ko sem slišala še bolj
podivjano deco, sem jo pokarala, ker vem, da so
stareši zapeljani, zato jim puščajo po ulicah izzivati
in kričati. Voditeljem proletarske mladine polagam
na srce, da s takšno vzgojo: s sovraštvom do so-
človeka, ki enako trpi, ne boste želi sadu. Vidim,
da ne delate za izobrazbo proletariata, nasprotno,
spravljate ga v še večjo temo, zato vam priporočam,
da se najprej sami naučite socializma in potem
boste lahko učili podivjano proletarsko mladino, da
bomo lahko postavili proti kapitalu močno zavedno
proletarsko armado. Vaša izzivanja s socialpatrioti,
z umirajočo druždo, s skrahirano bando in z grož-
njami, katere imate vedno na jeziku, mi dajejo vedno
večji pogum, da delam za socialistično družbo. Vem,
da vam je moj mož trn v peti, ker si upa pokazati
barvo, je naročnik „Napreja“ ter član vseh social.
organizacij, ker nima razredne zavednosti samo na
jeziku temveč jo zna pokazati in jo nosi s ponosom
v srcu. Ker se pa tiče očitanja mojemu možu, da
je amsterdamovec, pripominjam samo to nekaj
ekstremnim komunistom, sedaj nezavisnim, da se
boste vi vsi skupaj kmalu včlanili v Rimu. Glede
skrahirane in umirajoče socialpatriotske bande pri-
puščam boj uredništvu. Pozivam pisca zgoraj na-
vedenega članka, da drugič pride z imenom na dan,
ker zahrbtno delovanje je demagogija in hujskarija.
Drugič kaj več.

Proletarska žena: Franciška Ajdiškova.

Op. ur. Sociopatrioti so tisti, ki pravijo, da je
treba „domovino“ [-dobiček] braniti in zato glasujejo
za kanone ali pa za podporo socialistični orjuni
[Udarnikom]. Seveda ne delajo ne eni ne drugi iz
ljubezni do prave domovine oziroma socializma,
ampak zato, da ostane kapitalistični red na krmilu
v državi in med proletariatom. Čitajte današnji
uvodnik. Kdor zmerja nas za socialpatriote, ki se
proti temu borimo, pomaga dr. Korunu podaljšati
zmešnjavo. Če dela to za nalašč, je sam socialpatriot
s Korunovci vred, če pa dela to iz nevednosti, naj
se skrije, da ga ne bo sram. Proletariat nima za-
prtih oči!

Iz Tržica: [Prerokovanje dr. Koruna.] Oblastna organizacija ali grupa okoli Koruna je sklicala za 3. jul. člansko zborovanje, ki ga je posetilo recni in piši deset mož. Ker nisem član te organizacije, seveda nisem imel pravice udeležbe na tem sestanku. Ali zgodilo se je čudo! Sam gosp. dr. Korun so me tako neznansko počastili, da so me prav osebno vabili: ne vem pa, ali zato, ker je bila udeležba premajhna in bi jo jaz vendar za enega povečal, ali pa zato, ker so mislili, da me bodo tisti dan njihove besede o idealizmu tako ganile, da se bom potrkal na prsa in kot ponižen grešnik pricapljal v Njihovega veličanstva grupico. Ker prav rad poslušam razne advokate pri zavijanju resnice, sem se temu vabilu zares in celo z veseljem odzval. Na tem veličastnem sestanku pa nisem slišal ves čas prav nič drugega, kakor Bernot, Bernot pa zopet Bernot in, kar je še lepše, je visoki mož [Korun namreč] na polna usta prerokoval, da glasilo „Naprej“ niti 14 dni ne bo moglo več izhajati; priporočal pa je kot agilen človek seveda „Enakost“ in je res pridobil enega naročnika. „Naprejevih“ naročnikov pa niti enega ni ostrašil. Takole, gospodje okoli Koruna! Posrečilo se vam je, da ste „Napreju“ za par dni izposlovali ustavitel, toda ta „umazani“ „Naprej“ kakor ga imenujete, bo izhajal še dalje in marsikaj vam bo še povedal, kar vam ne bo ljubo. Toliko za danes, drugič pa še kaj več!

Viktor Vuk, Tržič.

Trbovlje. V zadnjem „Ljudskem glasu“ št. 32, je pod naslovom „Iz dravske doline“ priobčen dopis, ki jasno kaže prav žalostno sliko o tem, kako se razni predsedniki in tajniki zanimajo za delavsko gibanje. Človek bi skoro ne mogel verjeti, da je tako, ali vendar je res: v strokovnem gibanju vodijo nekateri ljudje nepolitično politiko. Da pa ne bodo sodrugi na Muti mislili, da so le oni tako srečni, jim hočem tudi jaz povedati najnovejši slučaj, ki se je dogodil pri nas v Trbovljah. Slovenska javnost, pa tudi že nemški sodrugi vedo, da so rudarji Trb. premogokopne družbe že 3 tedne v stavki, samo predsednik pokraj. strokovne komisije še tega ne ve [najbrž kot glavni urednik ne bere „Delavca“ op. ur.], ali pa vedeti noče. Dne 9. t. m. je bil namreč v Trbovljah, pa ni čutil potrebe da bi se bil oglasil v tajništvu rudarske organizacije, da bi dal eventv. kakšne smernice ali pa bi sprejel kakšne informacije o tako važnem mezdnem gibanju kakršno je baš rudarsko. Seveda ni bil sedaj čas, zanimati se za strokovni pokret, ker je bila večja potreba, da se spravijo skupaj posamezniki na nepravilno sklican Korunov kongres, ki je imel nalogo konsolidirati vprašanje posameznih generalov proti volji proletariata, ki noče, da bi se še kdo po izmozganih hrbtih delavstva zrinil do poslanskih in ministrskih stoličkov ter vladal od zgoraj navzdol, ker noče, da bi moralo še dalje tako plesati, kakor bi godli soc. generali na buržujske gosli. Večkrat se je že zgodilo, da so posamezniki postali kapitalisti, delavstvo pa še danes strada in še bo stradalo. Res, čudne so razmere pri strokovni komisiji, odkar vodijo „poveljniki“ nepolitično politiko.

Delavec.

Šoštanj. Že dolgo časa se nam zbira razni material in ker je že vsega preveč, mora nekaj ven, da je prostora za drugo. Kakor povsod so bogovi tudi pri nas. Ne marajo sodelovati s članstvom, temveč delajo vse po svoji volji. To nam je že dosti škodovalo, n. pr. takrat, ko smo imeli veselico in je bilo nekaj dobička, denarja pa nikjer ni. Če vprašaš blagajnika, pravi, da denarja ni sprejel, vendar ti vseeno izplača kolikor hočeš če mu pokažeš potrdilo. Vprašaš tajnika, kje je denar, pravi: „Blagajniku sem ga izročil v gostilni.“ Tako! Zato naj trpi članstvo! Ne, to ne gre, zahtevamo, da se stvar razčisti. Drug primer: Na dan 1. maja pozove ta bog govornika na lastno pest in ta govornik dobi dvakrat izplačane diete. Ali je to prav? Tretji primer: Na lastno roko je pozval Korena iz Celja, za kar nima on brez odbora in članstva nobene pravice. Na tisto sejo je res prišlo nekaj sodrugov, pa še ti se niso strinjali s Korenovim govorom, da ni mogel nikamor s svojim razdiranjem. Četrti in za danes zadnji primer: Prišel je hudi 12. avgust, „ki po z vami pometel“. Misli je na Korunov kongres dezertirjev. Tam je hotel biti tudi delegat in nastopiti kot zagovornik konsumarjev in Golouhovcev. Ponudil se je, da gre lahko, in je kar začel pobirati podpise. Tako nekako okoli dvajset podpisov je dobil, pa še ti sami nezavedni, ker izmed zavednih ni podpisal nobeden. Šel je sam na lastno pest, da zastopa šoštanski proletarijat, katerega pa na njegovi strani ni prav nič, četudi je dobil nekaj podpisov, ko pa ljudje niso vedeli, kaj podpisujejo. Zastopal je vse Šoštanske organiziranice, katerih nas je okrog 80 članov in članic. Tako, dvajset odločuje proti šesdeset, ti zadnji smo samo Stimmvieh, kaj? Tisti delegat, ki je šel v Celje na kongres, tudi nima pravice do diet, katere mu je blagajnik izplačal. [V vednost blagajniku!] Pri nas je organizacija članstvo in to bo odločevalo, kdo bo dobil diete, ne pa par nadsodrugov za kakšnim ogalom. Zapomnite si to, J. T. in J. J.

Da se ta mišmaš že enkrat razčisti, sklicujem članski sestaneček, za soboto 18. t. m. ob 8, zve-

čer v gostilni pri Toterju. Vabim vse članstvo, pa tudi naš občinski odbor bi rad videl skupaj z nami. Pa prav brez izjeme, Sodrugi, ali boste še dolgo samo zraven gledali? Primate vendar sami za vaje in vodite sami, sicer se bo voz zvrnil in pokopal pod sabo ves vaš dosedanji trud. Ključem vam še enkrat: na delo, vzemite retni mlin in izčistite žito, ki je polno plevla.

Podpredsednik: J. Koradej, l. r.

Iz Podsrede pri Kozjem. Kakor v drugih občinah Slovenije tako ležijo tudi v Podsvredu kompleksni veleposestva grofa Windischgrätza, ki spadajo po zakonu pod agrarno reformo, t. j., da dobijo to zemljo tiste družine, ki se bavijo s poljedelstvom, pa nimajo svoje zemlje. V občini Podsvredu pa, ki se je izkazala pri volitvah posebno za krščansko pravično, vidimo naenkrat, da so se protizakonito borili za agrarni odbor v občini tisti veliki posestniki, ki imajo kar 16 ha svoje zemlje, da je še obdelavati ne morejo, ter so povrh še obrtniki. Odborniki so si potem najprej razdelili zemljo sami med seboj kakor n. pr. Jože Preskar, čeprav je okrožni agrarni urad posebno opozarjal v svoji rešitvi, da ne sme dobiti zemlje v zakup nobeden, kdor ima že 10 oralov svoje zemlje. Seveda občinski agrarni odbor v Podsvredu je šel preko vsega tega in je še ponovno izvršil protizakonito razdelitev, da niso dobile revne družine nič zemlje. Že večkrat smo omenili na shodih in v časopisu, da nevednost in brezbriznost tepe ljudi, ki bi v Podsvredu delavci in mali kmetje upravljali svojo organizacijo tako, kakor so pokazali pri ustanovitvi in če bi čitali vsaj enkrat ne teden, pa bi bili zmožni sami zadušiti tako izkoriščanje od strani večjih posestnikov in si pomagali. Ker pa so uverjeni, da bodo že g. župnik in par tistih boljših kmetov in trgovcev vse uredili, je čisto prav, da se jim tako godi. Zavedni delavski zaupniki smo pa kljub temu storili potrebne korake v tej zadevi na merodajno mesto.

Jesenice. [Pretekli teden smo prejeli ob času, ko je bil „Ljudski glas“ št. 32, že ves postavljen, z Jesenic dopis, iz katerega smo le najvažnejše objavili takoj, drugo objavimo danes]. Dne 5. avg. smo člani krajevne organizacije SSJ na Jesenicah precej obširno prefresali celotni položaj naše stranke osobito z ozirom na že neštete puče v zadnjem času. Med nami je jasno in niti en sam oblaček dvoma, da bi ne bili na poti do resnice, se ne pojavlja v naših vrstah. Imeli pa smo izjemo. Sodrugi, ki nikdar in nikoli ni imel časa priti na sestanke in ga je tudi blagajnik zaman lovil zadnje čase, da bi obračunal mesečni prispevek. Zvedeli smo pa, da se omenjeni sodrugi večkrat spreheja po Bledu s svojim prijateljem Antonom Kristanom, za kar mora imeti in gotovo ima dovolj časa. O tem danes le mimogrede, več o tem bomo spregovorili na članskem sestanku, ki se bo po sklepu zadnjega sestanka vršil 15. avg. ob 9. dop. v gostilniških prostorih Lovrota Noča na Javorniku. Sodrugi se udeležijo tega sestanka pod parolo, kakor je bilo sklenjeno z ozirom na predstojajočo občinske volitve za občino Koroško Belo. Ko bodo spoznali naš boj za resnično pot iz teme še nešteti sužnji teme širom teritorija naše države, tedaj bodo v spoznanju resnice zaklicali onim „apage, satanas“ [poberi se satan], ki hočejo dandanes na svojih „kongresih papežev“ pod krinko socializma uganjanti politiko, ki je še za kapitaliste nedostojna.

Iz stranke.

O bilanci homo še večkrat govorili, zato si jo spravite!

Seja pokrajinskega odbora SSJ. in KDZ.

se bo vršila v nedeljo dne 19. avg. ob 8. uri zjutraj v hotelu g. Juvančiča na Zidanem mostu, blizu postaje.

Za mesec maj je še obračunala sledeča org.: 21. Oplotnica 22; zadnji izkaz 1084 članov, zdaj skupaj 1106 članov.

Za mesec junij sta obračunali še sledeči organizaciji: 18. Oplotnica 22; 19. Škale 34; zadnji izkaz 980 članov, zdaj skupaj 1036 članov.

Za mesec julij so obračunale sledeče organ.: 1. Pišce 10; 2. Velenje 30; 3. Jesenice 47; skupaj 87 članov.

Tiskovni sklad.

Od 1. I. do 9. VIII. smo prejeli Din 11.964:50
K. Kocjančič 9:50
Jos. Pastorek, Ljubljana 10—
„Naprejevci“ v Krškem 18—
Skupaj [1. I. — 13. VIII.] Din 12.002—

Razno.

Selitev. Z današnjim dnem se preseli v Krško tudi pokrajinsko tajništvo SSJ in KDZ, zato naslavljajte vse dopise za tajništvo, za „Naprej“, za „Ljudski glas“ in za „Vorwärts“ na naslov „Naprej“ Krško.

Položnice pa ostanejo seveda tudi nadalje iste kakor doslej: Ljubljana št. 11.959, ker je za Slovenijo čekovni urad samo v Ljubljani. Poučite o tem tiste, ki premalo čitajo.

Ljudska tiskarna je dala „Udarnikom“ 15.000 Din podpore. V uvodniku smo poskusili povedati

kakšen pomen ima to. Odborniki Ljudske tiskarne so vodili tudi „kongres posameznikov“ v Celju 12. avg. Ali je treba še kaj več govoriti?

G. Anton Tanc iz boln. blagajne v Šoštanju se je razkoračil v „Enakosti“, ker nismo objavili njegovega dopisa. Če nam kak škof pošljejo kakšno dobro pismo, ga objavimo, čeprav niso član SSJ. Slabe čečkarije naj pa škofje in drugi gg. pošljejo tja, kjer so organizirani. Šest velikih pol je napisal za „Naprej“ pa ne da niti naročnine! Če se bo izgovarjal, da zato nismo objavili ker je proti nam, naj pogleda v zadnji „Ljudski glas“, kakšno izjavo smo objavili Korenu, ki ima danes nanjo že odgovor s. Leskoška. Kaj takega napišite pa objavimo!

Težave z našim tiskom. Razmeroma majhna tiskarna v Krškem, ki nam zdaj tiska naše časopise, ne more biti tako na kratko dobo urejena za tisk dnevnika. Lastnik je to dobro vedel in obljubil šele za 23. avg., mi smo mu pa v sili padli v hišo kar takoj. Pri tej naglici je bilo tudi samo 3 kratno izdajanje na teden nemogoče.

Naročnike „Napreja“ prosimo potrpljenja. Če bo tiskarna res šele od 23. tm. mogla zadostiti dnevniku, bomo naročnino temu primerno znižali, da bodo naročniki plačali za september toliko manj, za kolikor so bili v avgustu prikrajšani. Žal bi nam bilo za tiste, ki bi vsled tega nereda odpadli, kakor nam je žal za vse proletarce, ki se dajo bodisi zaradi draginje, bodisi zaradi hujskanja ter ščuvanja zapeljati tako daleč, da odpovedo socialistični tisk in ostanejo brez časopisa ali si naroče kak kapitalistični list. Žal nam je, slabejši pa radi tega ne bomo prav nič, kajti za zmago potrebujemo boriteljev, ki se ne dajo zapeljati od nikogar in ničesar.

O „Kongresu“ g. dr. Koruna, Golouha, Čobala in še par drugih, ki so se zbrali 12. t. m. v Celju, bomo dali prvo besedo njim samim. V „Jutru“ so jo že izpregovorili, zdi se nam, da jo je pisal dr. Korun sam, čeprav „Jutro“ še ni „socialistično glasilo.“

Upamo, da ne bomo nikdar tako padli, da bi sledili hujskačem, ki so na kongresu bogov 12. avg. že zopet sklenili ubiti „Naprej“ in priporočali, naj vsi odpovedo „Naprej“, „Ljudski glas“ in „Vorwärts“ [govoril Petejan iz mariborske bolniške blagajne.] Nasprotno, mi bomo priporočali, naj naši čitatelji tudi druge časopise čitajo, da se bodo znali odločiti po stvarnih vidikih, ne pa po priljubljenosti te ali one osebe.

Popravek. Z ozirom na podlistek v „Lj. gl.“ št. 30, „Fedor Mikič: Porotne obravnave v Celu“ smo prejeli sledeči popravek: „Ni res, da so v naši gostilni pijančevali tisti večer, ko je bil orožnik g. Lužnik umorjen ali se je ponesrečil, pač pa je res, da so pijančevali po drugih gostilnah. — Marija Zingler, Pesje — Velenje.“

Okrožni zlet DTE v Šoštanju se bo vršil 9. sept. Obvezen je za vse enote mariborskega okrožja, te so: Celje, Maribor, Črna in Šoštanj. Tiste organizacije, ki se nameravajo zleta udeležiti, naj takoj zaprosijo za izkaznice, ki bodo veljale vsaka 50 para. Za te morajo obračunati najkasneje na zletni dan. Izvolijo naj tudi potrebno število rediteljev, na 10 — 20 oseb enega. [Spored in vse ostalo objavimo prihodnjič. Op. ur.]

Vse DTE naj takoj izpolnijo vprašalne pole, ki so jih dobile od Zveze v svrhu statistike, in naj jih takoj pošljejo na S. D. I. Z. „Svoboda“ v Ljubljani Židovska ulica.

Dokazilna izjava.

S. Franju Korenu na priobčeno izjavo v „Ljudskem glasu“ št. 32, v kateri me pozivlja, naj mu dokažem, da je bil že davno zedinjen z generali, ki jim gre za stoličke, ki bi se pri političnem plenu razdeljevali. To dokazati po naši socialistični morali je lahko, sicer je pa že vse dokazano: tako n. pr. v uvodniku „Ljudskega glasu“ št. 32, s kako fineso je s. Koren delal, da bi se uničil „Naprej“ ob času, ko ni več služil njegovim interesom. Nadalje razni sestanki z nasprotniki načela javnosti in privatno dopisovanje glede razbitja pokrajinskega odbora SSJ i. t. d. Po meščanski morali pa ne bom doprinašal dokazov toliko časa, dokler ostane s. Koren med socialisti, pa naj si bo desetkrat opozicionalec ali moj osebni nasprotnik. In to iz razlogov, ker je meščanska morala taka, da se da napraviti iz resnice laž in obratno iz laži resnica. N. pr. če vrže kapitalist delavca, ki je slučajno zaupnik, na cesto, ker je kvarilno zastopal del. interese in predpise socialnega zakona. Če tisti zaupnik toži kapitalista in išče pravico pred sodnijo, postavi kapitalist svoje trabante za priče, kateri na željo kapitalistovo izpovejo, da je zaupnik (delavec) hujskal; tako je zmogala laž, čeprav so jo govorili pred sodiščem ljudje brez morale (prijatelji alkohola in pozneje obsojeni radi tatvine na 1 — 8 mesecev.)

Kar se pa pisma tiče, ki ga je Svetek meseca februarja prejel od Korena, da mora Svetek Leskoška spraviti iz Celja, prepuščam debato tema dvema, da se pogovorita. Jaz izjavljam: 1. da je Svetek na shodu kovinarjev 11. feb. v Celju rekel, da mu je neki sodrugi dal pismo, 2. na plenarni seji strok komisije 15. aprila t. l. je pa izjavil, da mu je Koren oddal omenjeno pismo. Za mene je to vseeno, ali je pisal pismo Koren, ali kak drugi politični eksponent ali posredovalec političnega eksponenta, jaz sem ugotovil v stvari le neodkritosrčnost socialističnega prvaka.

Alojzij Leskošek.

Socialistična stranka Jugoslavije — pokr. organ. za Slovenijo.

Obračun za prvo polletje 1923. (od 1. januarja do 30. junija).

v d i n a r j i h

Posamezni računi		P r o m e t		Izguba in dobiček		B i l a n c a	
štev.	i m e	Posamezni računi so				a k t i v a	p a s i v a
		dali	prejeli				
1.	blagajna	205.421·90	206.579·71			1.157·81	
2.	čekovni urad	121.636·40	126.511·43			4.875·03	
3.	organizacije	24.822·72			24.822·72		
4.	Naprej in Ljudski glas	239.664·62	242.113·39	2.448·77			
5.	publikacije	39.639·—	18.928·62		20.710·38		
6.	diete in potnine	2·—	8.360·45	8.358·45			
7.	uprava	4.073·10	40.887·46	36.814·36			
8.	inventar		2.036·14			2.036·14	
9.	dolžniki	1.089·50	110.955·51			109.866·01	
10.	upniki	235.548·96	129.406·98				106.141·98
11.	razno	9.489·25	12.716·05	3.226·80			
12.	tiskovni sklad	11.457·—			11.457·—		
13.	gotov. iz l. 1922	5.651·29					5.651·29
14.	dobiček			6.141·72			6.141·72
		898.495·74	898.495·74	56.990·10	56.990·10	117.934·99	117.934·99

Žika

je najboljši in najbolj zdravi nadomestek za pravo kavo. Zahtevajte jo pri svojem trgovcu:

Pražarna „Žika“ d. z. o. z. Ljubljana — Rož. dol.

Vi imate pravico

da pri kupovanju zahtevate blago najboljše kvalitete. Odločno zahtevajte od Vašega čevljarja, da Vam na Vaše čevlje pribije prave Palma kaučuk potpetnike in kaučuk potplate.

Stvarje in modelne mizarje, ter strojne ključavničarje in monterje iščejo za takoj Strojne tovarne in livarne, Ljubljana.

Dve snažni mesečni sobi iščeta dva samca v Krškem, Vidmu ali v bližini, eventualno eno z dvema posteljama. Ponudbe na upravo „NAPREJA“ Krško, tiskarna br. Rumpret.

Računaj!

Dejstva govore in pred temi morajo tudi natočevanja umolkneti.

Izdajatelj: Zvonimir Bernot
(v imenu pokr. odb. SSJ in KDZ.)
Odgovorni urednik I. Pirč.

Tiskarna bratov Rumpret v Krškem.

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANČISKANSKA ULICA ŠTEV. 6
registrovana zadruga z omejeno zavezo.

TISKOVINE

ZA ŠOLE, ŽUPANSTVA IN URADE. NAJMODERNEJŠE PLAKATE IN VABILA ZA VESELICE
LETNE ZAKLJUČKE

NAJMODERNEJŠA UREDBA ZA TISKANJE ČASOPISOV, KNJIG, BROŠUR ITD.

Stereotipija

Litografija

And. Jakil

tovarna kož in čevljev d. d.

Prodajalna LJUBLJANA, Poljanska cesta šte. 13.

Bogato skladišče moških, ženskih in otroških čevljev iz telečjega boksa v vseh barvah, govedjega boksa in rjave kravine.

Solidno delo!

Nizke cene!

Ljubljanska kreditna banka

CENTRALA: LJUBLJANA — Dunajska cesta.

Delniška glavnica:
Din. 25.000.000.

Podružnice:

Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor,
Metkovič, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo,
Split, Trst.

Brzojavni naslov:
Banka Ljubljana.

Tel. šte. 261, 415,
502, 503 in 504.

Skupne rezerve:
nad Din. 20.000.000.

Izvršuje vse bančne poste najkulantneje.